

Xaaxeeyada iyo Islagiska

Xaaxeeyada iyo islagliku waxay ka mid yihiin dulinka beerta ee loogu necebyahay. Moluskadan dhuudhuubani waxay meesha ay isku qarinayaan kasoo baxaan habeenkii oo ay cunaan oo dalooliyaan caleemaha iyo ubaxa qaar badan oo ka mid ah dhirta beerta ee dhuuxa biyaha ku kaydsada iyo khudradda. Xaaxeeyada iyo islagliku qaab ahaan way isu egyihiin iyo bayoolaji ahaanba, marka laga reebo islaglika oo aan lahayn qolofta xaaxeeyada ee sare oo kale. Maaratoodu waxay u baahantahay hab feejigan oo xidhiidhsan oo ay ka mid yihiin baabiinta qoyaanka iyo meelaha ay ku gabadaan, dabitaan, deyrar, iyo gacanta oo lagaga guro. Dabitaanka aya noqon kara mid faa'iido leh, laakiin keliodood ha siinin inay beerta kaantoolaan ka kooban meelo badan oo ay isku qarin karaan, cunto iyo qoyaan.

Sidee ayaad u ogaanaysaa inay xaaxeeyada iyo islagliku ay dhibaato geysanayaan?

- Wawa laga yaabaa inaanad marka hore dulinkan arkin sababta oo ah waxay wax cunaan habeenkii maalintina way isqariyaan. Dibeda u bax habeenkii ama salaada hore si aad u eegtid iyaga oo wax cunaya.
- Cayayaan kale aya dalolo ka samayn kara caleemaha, ubaxyada, iyo khudradda . ka eeg raadka yar ee ah wawa yar ee jiitamaya ee ay xaaxeeyada iyo islagliku ka tagaan.

Waa maxay waxay tahay in la sameeyo si loo yareeyo xaaxeeyada iyo islaglika?

- Kä qaad meelaha ay maalintii ku gaban karaan – xayaabka, dhir hoosaadka, waxyabaha jajaban, ama looxaanta.
- Si joogto ah uga gur meelaha ay u hoydaan ee aanad ka dhamayn karin sida deyrarka xaggoda hoose, dheegaga, sanaaduluqda mitirada.
- Beertaada dabino dhig oo daadi xaaxeeyada dabinka gashay iyo islaglika maalin walba.
- Yaree oogooyinka qoyan adiga oo u bedelanaya inaad biyo yar gunta kaga waraabiso dhirta subixii halkii aad gelinka dambe ka samayn lahayd.
- Ka fiisro dhirta aanay xaaxeeyadu cunin sida imbayshantis (impatiens), jeraniyams (geraniums), begooniyas (begonias), lantana (lantana), nasturtiyams (nasturtiums), iyo dhir kaloo badan oo caleemo adag leh iyo ur badan sida sayj (sage), rowsmari (rosemary) iyo laafender (lavender).

Ốc và Ốc Sên

Ốc và ốc sên là một trong số các loài động vật gây hại trong vườn đáng ghét nhất. Sau khi trú ẩn vào ban ngày, các loài động vật thân mềm có nhớt này xuất hiện vào ban đêm và đục lỗ trên lá và hoa của nhiều loại cây và trái cây mọng nước trong vườn. Ốc và ốc sên có cấu trúc và cơ chế sinh học giống nhau, trừ một đặc điểm là ốc sên không có lớp vỏ xoắn ốc bên ngoài giống như ốc. Để diệt loài ốc gây hại, quý vị cần áp dụng một phương pháp kết hợp triệt để, bao gồm loại bỏ tình trạng ẩm thấp và những chỗ ẩn náu, đặt bẫy, sử dụng các biện pháp ngăn chặn và nhặt bỏ bằng tay. Phương pháp đánh bả cũng có thể hiệu quả, nhưng bản thân phương pháp này không có tác dụng kiểm soát một cách thỏa đáng trong những ngôi vườn có nhiều nơi ẩn náu, thức ăn và độ ẩm cho loài ốc.

Làm thế nào để biết là ốc và ốc sên đang gây hại cho vườn?

- Thoát dầu quý vị có thể không nhận thấy các loài động vật gây hại này vì chúng đi kiếm ăn vào ban đêm và ẩn náu vào ban ngày. Hãy ra vườn vào ban đêm hoặc sáng sớm để xem hoạt động của loài động vật này.
- Các loài động vật gặm nhấm khác cũng có thể đục lỗ trên lá cây, hoa và trái cây. Hãy tìm các vết nhốt, bóng mà những con ốc và ốc sên để lại.

Cần phải làm gì để diệt ốc và ốc sên?

- Loại bỏ những nơi ẩn náu vào ban ngày — cây thường xuân, các khu vực có nhiều cỏ dại, vôi gạch vụn, hoặc các tấm bìa cứng.
- Thường xuyên gỡ bỏ ốc ra khỏi những nơi trú ẩn mà quý vị không thể loại bỏ được, ví dụ như những nơi có gờ thấp trên hàng rào, mặt dưới của sàn nhà, các hộp đồng hồ.
- Đặt bẫy trong vườn và vứt bỏ ốc và ốc sên bị mắc bẫy hàng ngày.
- Giảm bớt các bề mặt ẩm úcht bằng cách tưới nước hoặc tưới nước nhỏ giọt vào buổi sáng thay vì vào buổi chiều tối.
- Nên trồng các loại cây chịu được ốc thí dụ như cây bóng nước, cây phong lữ, cây thu hải đường, cây cút lợn, cây sen cạn và nhiều loại cây có lá cứng và thơm như cây mùi tàu, cây xô thơm, cây hương thảo và cây oải hương.

Caracoles y babosas

Los caracoles y las babosas figuran entre las plagas de jardín más desagradables. Estos moluscos babosos salen de noche de sus escondites y dejan agujeros en las hojas y flores de muchas frutas y plantas carnosas. La estructura y biología de los caracoles y babosas es similar, pero las babosas no tienen la concha exterior en espiral. Su control requiere un método integrado que incluya la eliminación de escondites y lugares húmedos, el uso de trampas y barreras y recogerlos a mano. Las trampas con cebo pueden ser útiles, pero sin otros métodos no proveen suficiente control en jardines que ofrecen albergue, alimento y humedad en abundancia.

¿Cómo sé que el daño es causado por caracoles y babosas?

- Al principio, tal vez no se percate de la presencia de estas plagas pues se alimentan de noche y se esconden durante el día. Para verlas en acción, salga de noche o temprano en la mañana.

¿Qué puedo hacer para deshacerme de caracoles y babosas?

- Elimine los escondites que usan durante el día: las hiedras, zonas con maleza, desperdicios o tablas.
- Quite con regularidad los caracoles que encuentre en escondites que no puedan eliminarse como repisas, rebordes y travesaños en cercas y vallas, así como la parte inferior de terrazas y en medidores de agua y electricidad.
- Ponga trampas en el jardín y deseche diariamente los caracoles y babosas que queden atrapados.
- Disminuya las superficies húmedas usando un sistema de riego por goteo o regando en la mañana y no a otras horas del día.
- Siembre plantas a prueba de caracoles como geranios, begonias, lantanas, capuchinas y muchas plantas de hojas firmes y follaje de olor intenso como la salvia, el romero y la lavanda.

Snails & Slugs

Snails and slugs rank among our most despised garden pests. These slimy mollusks emerge from hiding at night and chew holes in leaves and flowers of many succulent garden plants and fruit. Slugs and snails are similar in structure and biology, except slugs lack the snails' external spiral shell. Management requires a vigilant and integrated approach that includes eliminating moisture and hiding spots, trapping, barriers, and handpicking. Baits can be helpful, but by themselves, don't provide adequate control in gardens that contain plenty of shelter, food, and moisture.

How do you know snails and slugs are causing damage?

- You may not observe these pests at first because they feed at night and hide during the day. Go out at night or early morning to view them in action.
- Other pests can cause holes in leaves, flowers, and fruit. Look for the shiny, slimy trails slugs and snails leave behind.

What must be done to reduce snails and slugs?

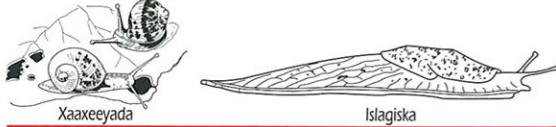
- Remove daytime hiding places — ivy, weedy areas, debris, or boards.
- Regularly remove snails from shelters you cannot eliminate such as low ledges on fences, undersides of decks, meter boxes.
- Place traps in your garden and dispose of trapped snails and slugs daily.
- Reduce moist surfaces by switching to drip irrigation or sprinkling in the morning rather than later in the day.
- Consider snail-proof plants such as impatiens, geraniums, begonias, lantana, nasturtiums, and many plants with stiff leaves and highly scented foliage like sage, rosemary, and lavender.

Sidee ayaan u maarayn karaa xaaxeeyada iyo islagiska aniga oo aan isticmaalin sunta cayayaanka?

- Hubaal kadhig inaanay beertu marka hore molask Lahayn Kahor intaanad beerin. Kadibna ka taag deyr maar ah oo ku wareeji. Iisticmaal mid balladhkeedu yahay 4 illaa iyo 6 iinj ah oo maar ah, oo aad ku aasto ciidda iyo hal iinj dushana aad ka qalloociso ama aad girqirka kaga xidho.
- Beertaada ka beer meesha ugu cadceeda badan ee caqligalka ah. Ka saar walkaha beerta ama dhirta dhinaceeda ah ama daboolada dhulka ee ay hadhsan karaan. Sida ugu badan ee caqligalka ah u yaree oogooyinka qoyan.
- Dhis dabin adiga oo isticmaala boodh cabirkisu yahay 12"x15" oo dhulka ka sarraysa 1 iinj. Markay molaskadu ku soo ururto boodhka hoostiisa. Ka daadi oo laa maalin walba.

Ka warran dabidda cuwaaftha?

- Cuwaaftha dabinku waxba ma tarayso adiga oo meesha ay gelayaan, cuntada iyo qoyaankana ka baabi'ya mooyee.
- Cuwaaftha dabinka ee maadadda Metaldehyde sun ayay ku tahay eyda iyo shimbiraha. Metaldehyde waxqabadeeda isla markiba way lumisaa markay caddeedu ku dhado ama kadib marka roob da'o ama la waraabiyo beerta.
- Cuwaaftha dabinka ee Iron Phosphate ayaa ammaan u ah in lagu ag isticmaalo eyda, carruuta iyo xayawaanka.
- Waraabi kahor intaanad cuwaaftha dhigin oo dhig galab ay hawadu diirrantahay oo ay molaskadu firfircoonyihin.
- Cuwaaftha ku daadi qalabka biyaha firdhiya hareerihiisa meelo qoyaan leh oo ay xaaxeeyada iyo islagisku socdaalan.

Iisticmaal hababka aan **KIMIKADA AHAYN** iyo sunta xasharaadka ee **UGU SUNTA YAR. WAAYO?** Biyaha wasakhaysan ee maraya guriagaaga agtiisa iyo beerta waxay sidaan biyo ay ku jiraan sunta xasharaadka oo wasakheeya laagaheena, dooxooyinkeena, harooyinkeena iyo babaheenna.

Wax badan ka ogow tayada biyaha ee gobolka San Diego adiga oo booqanaya www.ThinkBlueSD.org & www.ProjectCleanWater.org.

Macluumaad dheeraad ah oo ku saabsan cayayaanka, booqo Jaamacadda California IPM websaytka ah www.ipm.ucdavis.edu, ama kala xidhiid UCCE Master Gardeners (858) 694-2860, Isniin-Jimce, 9ka subaxnimo illaa iyo 3da galabnimo.

University of California Cooperative Extension

University of California Cooperative Extension

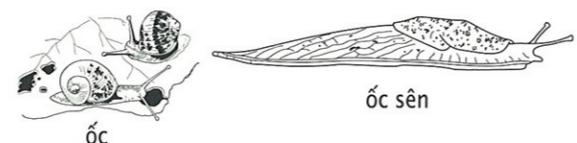
Waa biyaha waxa isku keen xidhaa!

Làm thế nào để diệt ốc và ốc sên mà không cần dùng thuốc diệt côn trùng?

- Phải bảo đảm là vườn nhà quý vị không có động vật thân mềm trước khi trồng cây. Sau đó dựng một tấm chắn bằng đồng xung quanh cây. Dùng các dải đồng có chiều rộng từ 4- tới 6-inch chôn cách mặt đất một inch và uốn cong ở phía đầu hoặc gắn vào xung quanh cạnh của nền đất cao.
- Chọn khu đất vườn ở nơi có nhiều ánh nắng nhất ở mức có thể được. Loại bỏ các đồ vật trong vườn hoặc cây cối mọc bên cạnh hoặc tấm đáy mặt đất có thể làm nơi ẩn náu cho ốc. Hạn chế các bề mặt ẩm thấp càng nhiều càng tốt.
- Đặt một chiếc bẫy bằng cách sử dụng một miếng bìa cỡ 12"x15", nhô cao lên mặt đất với các đường rãnh sâu 1 inch. Khi các loài động vật thân mềm tụ tập ở dưới tấm bìa đó, hãy bóc chúng ra để diệt hàng ngày.

Vậy còn đánh bả thì sao?

- Phương pháp đánh bả sẽ không phát huy nhiều tác dụng, trừ khi quý vị cũng loại bỏ cả nơi ẩn náu, thức ăn và độ ẩm của chúng.
- Các loại bả làm bằng metaldehyde cực độc với chó và chim. Tuy nhiên, Metaldehyde cũng nhanh chóng bị mất tác dụng dưới ánh nắng mặt trời hoặc sau khi trời mưa hoặc tưới nước.
- Các loại bả làm bằng phot-pho sát thường an toàn để sử dụng nếu nhà có chó, trẻ em và động vật hoang dã.
- Tưới nước trước khi rắc bả và rắc bả vào buổi tối vào các ngày nóng khi loài động vật thân mềm hoạt động.
- Rắc bả xung quanh các vòi phun nước và ở những khu vực ẩm thấp được bảo vệ và những nơi là đường đi của ốc và ốc sên.

Sử dụng các phương pháp diệt kiến **KHÔNG CÓ HÓA CHẤT** và chất diệt côn trùng **IT ĐỘC HẠI NHẤT. TẠI SAO?** Vì nước thải từ khu vực xung quanh nhà và vườn của quý vị sẽ mang theo nước có chứa thuốc diệt côn trùng và gây ô nhiễm cho sông, hồ, suối và đại dương của chúng ta.

Tim hiểu thêm về phẩm chất nguồn nước khu vực San Diego tại: www.ThinkBlueSD.org & www.ProjectCleanWater.org. Để biết thêm chi tiết các loài gây hại, xin tới trang web của University of California IPM tại địa chỉ: www.ipm.ucdavis.edu hoặc gọi UCCE Master Gardeners tại số: (858) 694-2860, Thứ Hai tới Thứ Sáu, 9 giờ sáng tới 3 giờ chiều

University of California Cooperative Extension

University of California Cooperative Extension

Storm Water Pollution Prevention Program
Taking the solution to storm drain pollution
to our beaches, bays, and waterways

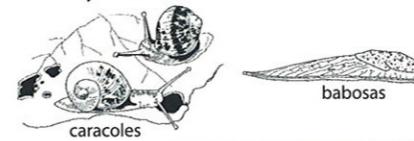
Chính nước là nguồn liên kết chúng ta!

¿Cómo puedo controlar los caracoles y babosas sin usar pesticidas?

- Asegúrese que no hayan moluscos babosos en el jardín antes de sembrar. Luego erija una barrera de cobre a su alrededor. Use banda de cobre de unos 5 pulgadas de ancho, que deberá enterrar a una pulgada de profundidad, para luego doblar el otro extremo que se afianzará alrededor del lecho de siembra. Así, los caracoles y las babosas no pasaran.
- Escoja el lugar más soleado para su jardín. Quite objetos de jardín y plantas cercanas que puedan dar un refugio sombreado. Elimine tantas superficies húmedas que pueda.
- Haga una trampa con una tabla de 12 por 15 pulgadas, elevada en reiles de 1 pulgada de alto. Quite y mate diariamente los moluscos que se acumulen en la parte inferior de la tabla.

Y, ¿de los cebos qué?

- Las trampas con cebo no serán muy eficaces a menos que también elimine los escondrijos, alimento y humedad.
- Los cebos de metaldehydo son muy venenosos para perros y pájaros. El metaldehydo también pierde rápidamente su eficacia bajo la luz solar y después de la lluvia o riego.
- Los cebos de fosfato de hierro no son peligrosos para niños, perros ni la vida silvestre.
- Riegue antes de poner las trampas con cebo. Ponga éstas al atardecer en días cálidos cuando los moluscos estarán más activos.
- Eche el cebo alrededor de los aspersores así como en lugares húmedos y resguardados por donde pasen caracoles y babosas.

"Utilice métodos no químicos y los pesticidas menos tóxicos. **¿PORQUÉ?** Los escurrimientos de tu casa y jardín llevan agua contaminada de pesticidas que contaminan nuestros arroyos, ríos, lagos y océano."

"Aprende más sobre la calidad de agua en la región de San Diego en: www.ThinkBlueSD.org y www.ProjectCleanWater.org. Para más información sobre el control de plagas visite la página de IPM de la Universidad de California a : www.ipm.ucdavis.edu o a los "Jardineros Expertos" al teléfono: (858) 694-2860, de lunes a viernes de 9 a.m. a 3 p.m. "

Extensión Cooperativa de la Universidad de California

UNIVERSITY OF CALIFORNIA

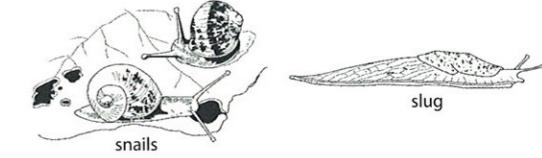
¡Es el agua que nos enlace!

How can I manage snails and slugs without using pesticides?

- Make sure the garden is mollusk-free before planting. Then erect a copper barrier around it. Use a 4- to 6-inch-wide band of copper, buried an inch below the soil and bent over at the top or attach it around the edge of a raised bed.
- Place your garden in the sunniest spot possible. Remove garden objects or adjacent plants or ground cover that may serve as shady shelter. Reduce moist surfaces as much as possible.
- Build a trap using a 12"x15" board raised off the ground by 1-inch runners. As the mollusks collect under the board, scrape them off and destroy them daily.

What about baits?

- Baits will not be very effective unless you also remove shelter, food, and moisture.
- Metaldehydo baits are especially poisonous to dogs and birds. Metaldehydo also loses its effectiveness rapidly in sunlight and after rain or irrigation.
- Iron phosphate baits are safe for use around dogs, children, and wildlife.
- Irrigate before applying bait and apply in evening on warm days when mollusks are active.
- Scatter bait around sprinklers and in moist and protected areas where snails and slugs travel.

Use **NON-CHEMICAL** methods & **LEAST TOXIC** pesticides. **WHY?** Runoff from around your home and garden carries water containing pesticides that pollute our streams, rivers, lakes and oceans.

Learn more about San Diego regional water quality at: www.ThinkBlueSD.org & www.ProjectCleanWater.org.

For more pest information visit the University of California IPM website at: www.ipm.ucdavis.edu or the UCCE Master Gardeners at: (858) 694-2860, Mon-Fri, 9 a.m. to 3 p.m.

University of California Cooperative Extension

UNIVERSITY OF CALIFORNIA

It's the water that connects us!